2025/208

31.1.2025

ROZHODNUTIE RADY (SZBP) 2025/208

z 30. januára 2025

na podporu projektu presadzovania účinnej kontroly vývozu zbraní

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 28 ods. 1 a článok 31 ods. 1,

so zreteľom na návrh vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

(1) V globálnej stratégii Únie pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku s názvom „Spoločná vízia, spoločný postup: silnejšia Európa“ a uverejnenej v júni 2016 sa potvrdzuje, že Únia podporuje všeobecné uplatňovanie, plné vykonávanie a presadzovanie mnohostranných zmlúv a režimov o odzbrojení, nešírení zbraní a kontrole zbrojenia.

(2) Rada 19. novembra 2018 prijala stratégiu EÚ proti nedovoleným strelným zbraniam, ručným a ľahkým zbraniam a ich munícii s názvom „Zabezpečenie zbraní, ochrana občanov“. V uvedenej stratégii sa okrem iného uvádza, že Únia bude naďalej presadzovať zodpovednú a účinnú kontrolu vývozu zbraní a podporovať všeobecné uplatňovanie a vykonávanie Zmluvy o obchodovaní so zbraňami (ďalej len „ATT“).

(3) V spoločnej pozícii Rady 2008/944/SZBP ([1]) sa zavádza osem kritérií, podľa ktorých sa majú posudzovať žiadosti o vývoz konvenčných zbraní. K uvedenej spoločnej pozícii sa pripojilo niekoľko tretích krajín.

(4) V spoločnej pozícii 2008/944/SZBP sa uvádza, že členské štáty majú vynaložiť čo najväčšie úsilie, aby nabádali iné štáty, ktoré vyvážajú vojenskú technológiu alebo materiál, na uplatňovanie kritérií stanovených v uvedenej spoločnej pozícii.

(5) Činnosti Únie na podporu účinnej a transparentnej kontroly vývozu zbraní sa rozvíjajú od roku 2008 v nadväznosti na jednotnú akciu Rady 2008/230/SZBP ([2]) a rozhodnutia Rady 2009/1012/SZBP ([3]), 2012/711/SZBP ([4]), (SZBP) 2015/2309 ([5]), (SZBP) 2018/101 ([6]), (SZBP) 2020/1464 ([7]) a (SZBP) 2023/2539 ([8]). Vykonávané činnosti najmä podporili ďalšiu regionálnu spoluprácu a zvýšili transparentnosť a väčšiu zodpovednosť v súlade so zásadami spoločnej pozície 2008/944/SZBP a kritériami hodnotenia rizika, ktoré sú v nej stanovené. Dotknuté činnosti sa zameriavajú na tretie krajiny východného a južného susedstva Únie, tretie krajiny v Strednej Ázii a Mongolsko.

(6) Viaceré kandidátske krajiny na pristúpenie k Únii získali podporu v rámci činností Únie na presadzovanie účinnej a transparentnej kontroly vývozu zbraní. Ďalej by sa takéto činnosti mali zamerať na podporu ambícií uvedených krajín týkajúcich sa pristúpenia k Únii a – pred pristúpením – na podporu ich partnerstva s Úniou a jej členskými štátmi v súvislosti s kontrolou vývozu zbraní.

([1]) Spoločná pozícia Rady 2008/944/SZBP z 8. decembra 2008, ktorou sa vymedzujú spoločné pravidlá upravujúce kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu (Ú. v. EÚ L 335, 13.12.2008, s. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

([2]) Jednotná akcia Rady 2008/230/SZBP zo 17. marca 2008 na podporu činností EÚ s cieľom presadzovať medzi tretími krajinami zásady a kritériá Kódexu správania EÚ pri vývoze zbraní a kontrolu ich vývozu (Ú. v. EÚ L 75, 18.3.2008, s. 81, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2008/230/oj).

([3]) Rozhodnutie Rady 2009/1012/SZBP z 22. decembra 2009 o podpore činností EÚ s cieľom presadzovať medzi tretími krajinami kontrolu vývozu zbraní a zásady a kritériá spoločnej pozície 2008/944/SZBP (Ú. v. EÚ L 348, 29.12.2009, s. 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2009/1012/oj).

([4]) Rozhodnutie Rady 2012/711/SZBP z 19. novembra 2012 o podpore činností Únie s cieľom presadzovať medzi tretími krajinami kontrolu vývozu zbraní a zásady a kritériá spoločnej pozície 2008/944/SZBP (Ú. v. EÚ L 321, 20.11.2012, s. 62, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2012/711/oj).

([5]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2015/2309 z 10. decembra 2015 o presadzovaní účinnej kontroly vývozu zbraní (Ú. v. EÚ L 326, 11.12.2015, s. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/2309/oj).

([6]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2018/101 z 22. januára 2018 o presadzovaní účinnej kontroly vývozu zbraní (Ú. v. EÚ L 17, 23.1.2018, s. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/101/oj).

([7]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2020/1464 z 12. októbra 2020 o presadzovaní účinnej kontroly vývozu zbraní (Ú. v. EÚ L 335, 13.10.2020, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/1464/oj).

([8]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2023/2539 z 13. novembra 2023 na podporu projektu presadzovania účinnej kontroly vývozu zbraní (Ú. v. EÚ L, 2023/2539, 14.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2539/oj).

(7) Cieľom ATT je posilnenie transparentnosti a zodpovednosti pri obchodovaní so zbraňami. Únia podporuje účinné vykonávanie a všeobecné uplatňovanie ATT prostredníctvom svojich osobitných programov prijatých na základe rozhodnutí Rady 2013/768/SZBP ([9]), (SZBP) 2017/915 ([10]) a (SZBP) 2021/2309 ([11]). Uvedené programy pomáhajú na požiadanie viacerým tretím krajinám pri posilňovaní ich systémov kontroly transferu zbraní v súlade s požiadavkami ATT.

(8) Preto je dôležité zabezpečiť komplementárnosť medzi osvetovými a podpornými činnosťami stanovenými v tomto rozhodnutí a tými, ktoré sa realizujú v rámci programov Únie na podporu účinného vykonávania a všeobecného uplatňovania ATT. Na tento účel by mal fungovať koordinačný mechanizmus vo forme pravidelnej výmeny informácií medzi agentúrami, ktoré vykonávajú činnosti Únie v oblasti osvety zamerané na kontrolu vývozu zbraní, ako aj medzi týmito agentúrami vykonávajúcimi uvedené činnosti a Európskou službou pre vonkajšiu činnosť. V rámci uvedeného koordinačného mechanizmu sa vždy, keď to bude relevantné, zúčastnia experti z iných členských štátov.

(9) V posledných rokoch Únia poskytuje aj pomoc zameranú na zlepšenie kontroly vývozu položiek s dvojakým použitím v tretích krajinách. Mala by sa zabezpečiť účinná koordinácia medzi činnosťami v rámci projektu stanoveného v tomto rozhodnutí a činnosťami, ktoré sú relevantné pre takúto kontrolu vývozu.

(10) Rada poverila nemecký Federálny úrad pre hospodárstvo a kontrolu vývozu, Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle (BAFA), technickým vykonávaním rozhodnutí 2009/1012/SZBP, 2012/711/SZBP, (SZBP) 2015/2309, (SZBP) 2018/101, (SZBP) 2020/1464 a (SZBP) 2023/2539. BAFA je tiež vykonávacou agentúrou projektov, ktoré podporujú účinné vykonávanie ATT podľa rozhodnutí 2013/768/SZBP, (SZBP) 2017/915 a (SZBP) 2021/2309. Od roku 2005 sa BAFA podieľa na realizácii viacerých projektov spolupráce Únie v oblasti kontroly vývozu položiek s dvojakým použitím. BAFA je príslušným orgánom Nemecka pre kontrolu vývozu, ktorý okrem toho, že poskytuje svoje základné kompetencie príslušným orgánom iných štátov, nazhromaždil veľké množstvo poznatkov a odborných znalostí v oblasti osvetových činností.

(11) Činnosti podporované týmto rozhodnutím prispievajú k dosiahnutiu cieľa udržateľného rozvoja č. 16 Agendy Organizácie Spojených národov 2030 pre udržateľný rozvoj,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Na účely vykonávania stratégie EÚ proti nedovoleným strelným zbraniam, ručným a ľahkým zbraniam a ich munícii s názvom „Zabezpečenie zbraní, ochrana občanov“ a spoločnej pozície 2008/944/SZBP Únia ďalej podporuje projekt presadzovania účinnej kontroly vývozu zbraní.

2. Projekt uvedený v odseku 1 má za cieľ:

a) zvýšiť zodpovednosť a transparentnosť medzinárodného obchodu s konvenčnými zbraňami;

b) zmierňovať riziko odklonu zbraní do rúk neoprávnených používateľov.

Ciele stanovené v prvom pododseku tohto odseku sa dosiahnu prostredníctvom prenosu odborných znalostí zameraných s cieľom podporiť zosúladenie s právnymi a operačnými normami Únie a jej členských štátov v súlade so spoločnou pozíciou 2008/944/SZBP s osobitným zameraním na kandidátske krajiny Únie.

3. Projektové činnosti sa vykonávajú spôsobom, ktorý je v súčinnosti a synergii s projektmi pomoci Únie v oblasti kontroly vývozu konvenčných zbraní a položiek s dvojakým použitím a vo vhodných prípadoch s projektmi pomoci iných darcov v oblasti kontroly vývozu.

([9]) Rozhodnutie Rady 2013/768/SZBP zo 16. decembra 2013 o činnostiach EÚ na podporu vykonávania Zmluvy o obchode so zbraňami v rámci Európskej bezpečnostnej stratégie (Ú. v. EÚ L 341, 18.12.2013, s. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/768/oj).

([10]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2017/915 z 29. mája 2017 o osvetových činnostiach Únie na podporu vykonávania Zmluvy o obchodovaní so zbraňami (Ú. v. EÚ L 139, 30.5.2017, s. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/915/oj).

([11]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2021/2309 z 22. decembra 2021 o osvetových činnostiach Únie na podporu vykonávania Zmluvy o obchodovaní so zbraňami (Ú. v. EÚ L 461, 27.12.2021, s. 78, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/2309/oj).

4. Podrobný opis projektu sa uvádza v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

1. Za vykonávanie tohto rozhodnutia zodpovedá vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „vysoký predstaviteľ“).

2. Technické vykonávanie projektu uvedeného v článku 1 uskutočňuje nemecký Federálny úrad pre hospodárstvo a kontrolu vývozu, Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle (ďalej len „BAFA“).

3. BAFA vykonáva svoje úlohy na zodpovednosť vysokého predstaviteľa. Vysoký predstaviteľ na tento účel uzavrie s BAFA potrebné dohody.

Článok 3

1. Finančná referenčná suma na vykonávanie projektu, ktorý financuje Únia, uvedeného v článku 1 je 2 100 000,00 EUR.

2. Výdavky financované z referenčnej sumy uvedenej v odseku 1 sa spravujú v súlade s postupmi a predpismi platnými pre rozpočet Únie.

3. Na správne spravovanie výdavkov uvedených v odseku 2 dohliada Komisia. Na tento účel uzavrie s BAFA potrebnú dohodu. V tejto dohode sa stanoví, že BAFA je povinný zabezpečiť viditeľnosť príspevku Únie zodpovedajúcu jeho výške.

4. Komisia sa usiluje, aby sa dohoda uvedená v odseku 3 uzavrela čo najskôr po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia. Radu informuje o všetkých ťažkostiach, ktoré sa počas tohto procesu vyskytnú, ako aj o dátume uzavretia dohody.

Článok 4

1. Vysoký predstaviteľ podáva Rade správy o vykonávaní tohto rozhodnutia na základe polročných správ, ktoré vypracúva BAFA.

2. Komisia podáva správy o finančných aspektoch projektu podľa článku 1.

Článok 5

1. Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

2. Toto rozhodnutie stráca účinnosť 36 mesiacov odo dňa uzavretia dohody uvedenej v článku 3 ods. 3. Rozhodnutie však stráca účinnosť šesť mesiacov odo dňa nadobudnutia jeho účinnosti, ak sa v tejto lehote taká dohoda neuzavrie.

V Bruseli 30. januára 2025

Za Radu

predseda

A. SZŁAPKA

PRÍLOHA

PROJEKT PRESADZOVANIA ÚČINNEJ KONTROLY VÝVOZU ZBRANÍ

1. Kontext, účel a ciele

Účelom tohto rozhodnutia je podporiť zodpovednosť a vyvodzovanie zodpovednosti v súvislosti so zákonným obchodom so zbraňami v súlade so spoločnou pozíciou 2008/944/SZBP, a tým prispieť k mieru, bezpečnosti a stabilite v krajinách susediacich s Úniou. Cieľom tohto rozhodnutia je zvýšiť zodpovednosť a transparentnosť medzinárodného obchodu s konvenčnými zbraňami a zmierniť riziko odklonu zbraní do rúk neoprávnených používateľov, a to prostredníctvom prenosu odborných znalostí zameraných na podporu zosúladenia s právnymi a operačnými normami EÚ a členských štátov s osobitným zameraním na kandidátske krajiny EÚ a na susedstvo EÚ.

Cieľom tejto akcie by malo byť zvýšenie účinnosti vnútroštátnych systémov vývozu zbraní v cieľových krajinách prostredníctvom právneho, inštitucionálneho a iného relevantného vývoja a zmien a ich zosúladenia so spoločnou pozíciou 2008/944/SZBP, aby sa podporilo zosúladenie tretích krajín s normami EÚ v oblasti kontroly vývozu zbraní (*acquis*) a najlepšími postupmi pri ich vykonávaní, vo vhodných prípadoch vrátane ATT. V prípade kandidátskych krajín EÚ bude táto akcia podporovať ich ambície týkajúce sa pristúpenia k EÚ a – pred pristúpením – ich partnerstvo s EÚ a jej členskými štátmi v oblasti kontroly vývozu zbraní.

Pri dosahovaní uvedených výsledkov by sa mala zabezpečiť komplementárnosť a synergie s prebiehajúcimi projektmi pomoci Únie zameranými na podporu vykonávania ATT, ako aj na oblasť kontroly vývozu položiek s dvojakým použitím. Rozsah príjemcov podľa tohto rozhodnutia by sa nemal prekrývať s príjemcami, na ktorých sa vzťahuje osvetový projekt EÚ v oblasti ATT (rozhodnutie Rady (SZBP) 2021/2309 a rozhodnutie, ktoré ho nahradí), s výnimkou prípadov, keď sa pracovná skupina COARM vopred dohodne inak.

V záujme dosiahnutia uvedených cieľov by mala Únia pokračovať v presadzovaní noriem spoločnej pozície 2008/944/SZBP, a to na základe výsledkov dosiahnutých prostredníctvom vykonávania jednotnej akcie 2008/230/SZBP a rozhodnutí Rady 2009/1012/SZBP, 2012/711/SZBP, (SZBP) 2015/2309, (SZBP) 2018/101, (SZBP) 2020/1464 a (SZBP) 2023/2539, ako aj Zmluvy o obchodovaní so zbraňami. Na uvedený účel by sa prijímajúcim tretím krajinám mala poskytnúť pomoc pri vypracúvaní, aktualizácii a podľa potreby i vykonávaní príslušných legislatívnych, správnych a inštitucionálnych opatrení zameraných na podporu účinného systému kontroly transferu konvenčných zbraní.

Podporiť by sa mala aj odborná príprava úradníkov zapojených do vydávania povolení a presadzovania predpisov, ktorí sú zodpovední za vykonávanie a presadzovanie kontroly transferu zbraní, ako aj vnútroštátne a regionálne opatrenia na presadzovanie transparentnosti a primeranej kontroly pri vývoze konvenčných zbraní. Okrem toho by sa mali podporovať kontakty so súkromným sektorom (vrátane priemyslu, výskumných ústavov a akademickej obce) s cieľom zabezpečiť dodržiavanie právnych a iných predpisov, ktoré upravujú kontrolu transferu zbraní, a to s osobitným dôrazom na interné programy dodržiavania pravidiel.

Keďže partnerské štáty projektu COARM sa nachádzajú v rôznych fázach, pokiaľ ide o ich potreby technickej pomoci, projekt bude pri navrhovaní osvetových činností využívať diferencovaný prístup, pričom sa zohľadní osobitná povaha spolupráce s jednotlivými partnerskými krajinami.

Pokiaľ ide o partnerské krajiny, ktoré majú štatút kandidátskej krajiny EÚ, projekt im ponúkne prispôsobený osvetový prístup, ktorý sa viac zameria na budovanie inštitucionálnej pamäte a sebestačnosť, pričom vo vhodných prípadoch ponúkne aj väčšiu podporu pri zosúlaďovaní s *acquis* EÚ v oblasti kontroly vývozu zbraní.

2. Výber vykonávacej agentúry

Vykonávaním tohto rozhodnutia sa poveruje BAFA. Vo vhodných prípadoch nadviaže BAFA partnerské vzťahy s agentúrami členských štátov v oblasti kontroly vývozu, s príslušnými regionálnymi a medzinárodnými organizáciami, „think-tankmi“, výskumnými inštitútmi a mimovládnymi organizáciami.

BAFA má najbohatšie skúsenosti v oblasti poskytovania pomoci týkajúcej sa kontroly vývozu a osvetových činností. BAFA takéto skúsenosti nadobudol vo všetkých relevantných oblastiach strategickej kontroly vývozu, pričom sa venuje položkám s dvojakým použitím v oblasti CBRN a vojenskému tovaru. Prostredníctvom týchto programov a činností získal BAFA dôkladnú znalosť systémov kontroly vývozu vo väčšine krajín, ktoré sú zahrnuté do tohto rozhodnutia Rady.

Pokiaľ ide o pomoc týkajúcu sa kontroly vývozu zbraní a osvetové činnosti, BAFA úspešne dokončil implementáciu rozhodnutí Rady 2009/1012/SZBP, 2012/711/SZBP, (SZBP) 2015/2309, (SZBP) 2018/101, (SZBP) 2020/1464 a (SZBP) 2023/2539. BAFA je tiež zodpovedný za technické vykonávanie programu na podporu vykonávania ATT zriadeného rozhodnutiami Rady 2013/768/SZBP, (SZBP) 2017/915 a (SZBP) 2021/2309 a rôznych partnerských projektov EÚ v oblasti kontroly vývozu položiek s dvojakým použitím, ktoré sú čiastočne určené pre tie isté partnerské krajiny ako projekt podľa tohto rozhodnutia Rady.

BAFA má preto jedinečné postavenie, pokiaľ ide o zisťovanie silných a slabých stránok systémov kontroly vývozu krajín, ktoré budú príjemcami činností ustanovených v tomto rozhodnutí. BAFA je tiež najpovolanejší uľahčovať synergie medzi rôznymi programami pomoci týkajúcej sa kontroly vývozu zbraní a osvetovými programami, ako aj zabrániť zdvojovaniu. To má význam najmä pre prijímajúce krajiny, ktoré získali podporu v rámci predchádzajúcich programov spolupráce Únie na posilnenie miestnych kapacít, pokiaľ ide o uplatňovanie a aktualizáciu vnútroštátnych systémov kontroly obchodu so zbraňami v súlade s medzinárodnými normami a najnovším vývojom.

3. Koordinácia s inými projektmi pomoci Únie v oblasti kontroly vývozu

Na základe skúseností z predchádzajúcich osvetových činností Európskej únie v oblasti kontroly vývozu, ktoré zahŕňali položky s dvojakým použitím aj konvenčné zbrane, by sa mala zabezpečiť synergia a komplementárnosť. Vo vhodných prípadoch je možné usilovať sa o synergie v spojení s inými činnosťami financovanými prostredníctvom rozpočtu SZBP alebo s inými činnosťami týkajúcimi sa kontroly vývozu položiek s dvojakým použitím, ktoré sa financujú prostredníctvom finančných nástrojov Únie mimo rozpočtu SZBP. Pritom by sa mali v plnej miere dodržiavať právne a finančné obmedzenia stanovené pre využívanie príslušných finančných nástrojov Únie.

4. Koordinácia s projektmi pomoci iných darcov v oblasti kontroly vývozu

Vo vhodných prípadoch by sa malo vyvinúť úsilie o synergiu a komplementárnosť aj s projektmi pomoci iných darcov v oblasti osvety zameranej na kontrolu vývozu. V uplatniteľných a vhodných prípadoch by sa mala koordinácia s ostatnými darcami vykonávať na individuálnom základe, aby sa čo najlepšie využili synergie a zdroje a aby sa zabránilo zdvojovaniu.

5. Postoj k prijímajúcim krajinám

Ciele tohto projektu sa plnia poskytovaním technickej pomoci niekoľkým prijímajúcim krajinám, ktoré prejavili záujem rozvíjať svoje normy a postupy týkajúce sa kontroly vývozu zbraní. Činnosti pomoci, ktoré sa majú realizovať, a rozsah spolupráce, ktorá sa má ponúknuť, budú závisieť od štatútu jednotlivých prijímajúcich krajín, najmä pokiaľ ide o:

— ich kandidatúru na členstvo v Únii a či sú prijímajúce krajiny oficiálnymi alebo potenciálnymi kandidátmi,

— ich možné členstvo alebo žiadosť o členstvo v medzinárodných režimoch kontroly vývozu zameraných na transfer konvenčných zbraní a položiek a technológií s dvojakým použitím,

— ich kapacity ako výrobcu, dovozcu alebo obchodného uzla v súvislosti s obchodom s konvenčným vojenským vybavením a technológiami,

— úroveň vyspelosti existujúceho vnútroštátneho systému kontroly vývozu s osobitným zreteľom na pokrok dosiahnutý v dôsledku podpory získanej v rámci predchádzajúcich programov spolupráce v oblasti kontroly vývozu zbraní financovaných Úniou, ako aj

— ich pozíciu v súvislosti s ATT.

Spolupráca s kandidátskymi krajinami EÚ by sa mala ďalej rozvíjať v duchu diferencovaného prístupu a súboru nástrojov opísaného nižšie. Spolupráca s nimi sa zameria na podporu ich úplného zosúladenia s *acquis* v oblasti kontroly vývozu zbraní a so spoločnou pozíciou 2008/944/SZBP, aby sa pod podmienkou merania pokroku podporil proces ich pristúpenia k EÚ. Cieľom tohto úsilia je aj to, aby prijímajúce krajiny získali schopnosti na budovanie inštitucionálnej pamäte a dosiahnutie sebestačnosti; aby sa vo vhodných a potrebných prípadoch posilnila úloha týchto príjemcov ako multiplikátorov a poskytovateľov poznatkov a odborných znalostí v ich príslušných regiónoch aj v iných regiónoch, ako aj aby sa pokračovalo v podpore výmeny informácií a spolupráci s odborníkmi EÚ a medzi krajinami s podobnou úrovňou vyspelosti (aj v rámci iných projektov kontroly vývozu).

Tieto partnerské krajiny by sa preto mali naďalej zúčastňovať na regionálnych podujatiach v rámci svojho geografického regiónu, ako aj na hodnotiacich podujatiach. Zároveň sa im pridelí určitý počet špecializovaných činností, ktoré budú vo vhodných prípadoch zahŕňať aj prvok mentorstva.

6. Prijímajúce krajiny

Pokiaľ sa pracovná skupina COARM nedohodne inak, rozsah príjemcov podľa tohto rozhodnutia by sa nemal prekrývať s príjemcami, na ktorých sa vzťahuje osvetový projekt EÚ v oblasti ATT (rozhodnutie Rady (SZBP) 2021/2309 a rozhodnutie, ktoré ho nahradí).

Prijímajúcimi krajinami podľa tohto rozhodnutia sú:

a) krajiny juhovýchodnej Európy (Albánsko, Bosna a Hercegovina, Severomacedónska republika, Čierna Hora, Srbsko a Kosovo (*));

b) východoeurópske a kaukazské krajiny európskej susedskej politiky (Arménsko, Azerbajdžan, Bielorusko (**), Gruzínsko, Moldavská republika);

c) krajiny severnej Afriky, Stredozemia a južného susedstva v rámci európskej susedskej politiky (Alžírsko, Egypt, Maroko, Tunisko, Jordánsko a Libanon);

d) krajiny Strednej Ázie (Kazachstan, Tadžikistan, Uzbekistan, Kirgizsko, Turkménsko a Mongolsko);

e) Ukrajina.

6.1. Spomedzi uvedených prijímajúcich krajín sú v súčasnosti kandidátskymi krajinami EÚ tieto:

Albánsko, Bosna a Hercegovina, Gruzínsko, Severomacedónska republika, Moldavská republika, Čierna Hora, Srbsko a Ukrajina.

Pre túto skupinu obsahuje projekt osobitne navrhnuté činnosti, ako sa opisuje v oddiele 7.2.

6.2. Zmena zoznamu prijímajúcich krajín

Pracovná skupina COARM môže vo výnimočných prípadoch po konzultáciách s vykonávacou agentúrou rozhodnúť o pridaní krajín na zoznam príjemcov. BAFA a Únia by si zmeny mali formálne oznámiť prostredníctvom predsedu pracovnej skupiny.

7. Opis činností

7.1. Činnosti pre krajiny, ktoré si vyžadujú osobitnú technickú pomoc

7.1.1. Individuálna a diaľková pomoc

Projekt bude mať formu seminárov ponúkajúcich jednotlivým prijímajúcim krajinám na ich žiadosť pomoc v oblastiach osobitného vnútroštátneho záujmu. Na seminároch sa zúčastnia štátni úradníci z prijímajúcich krajín vrátane vládnych úradníkov, úradníkov zodpovedných za vydávanie licencií a úradníkov z oblasti presadzovania práva. V závislosti od presných potrieb a dostupnosti expertov z prijímajúcich krajín a členských štátov budú mať podujatia spravidla dvojdňový formát. Činnosti sa môžu podľa potreby organizovať aj online.

Semináre zamerané na individuálnu pomoc sa budú konať najmä na žiadosť prijímajúcich krajín. Ich cieľom je riešiť konkrétny problém týkajúci sa kontroly vývozu zbraní, na ktorý upozornila prijímajúca krajina. Tieto semináre sa môžu okrem iného zaoberať cielenými vnútroštátnymi opatreniami na budovanie kapacít, dosahom na priemysel (vrátane výskumných ústavov alebo akademickej obce) a vnútroštátnymi stratégiami odbornej prípravy v oblasti kontroly vývozu zbraní.

Okrem toho sa individuálna podpora vo vhodných prípadoch bude poskytovať prostredníctvom pomoci na diaľku (okrem iného: právne preskúmania; konzultácie o konkrétnych prípadoch vrátane podpory technického hodnotenia konkrétneho tovaru atď.).

(*) *Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/1999 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.*

(**) *Účasť Bieloruska je naďalej pozastavená.*

Svoje odborné znalosti poskytnú experti zo štátnej správy členských štátov (vrátane bývalých úradníkov), zástupcovia krajín, ktoré sa pripojili k spoločnej pozícii 2008/944/SZBP, ako aj zástupcovia súkromného sektora. Zástupcovia prijímajúcich krajín, ktoré majú štatút kandidátskej krajiny EÚ, ktorí absolvovali osobitnú odbornú prípravu podľa rozhodnutí (SZBP) 2020/1464, (SZBP) 2023/2539 alebo tohto rozhodnutia, budú môcť v rámci tohto projektu vo vhodných prípadoch pôsobiť ako regionálni experti a poskytovať svoje osobitné odborné znalosti ostatným prijímajúcim krajinám.

7.1.2. Mnohostranné činnosti a výmena poznatkov

Projekt bude mať formu mnohostranných činností, do ktorých sa zapoja aspoň dve prijímajúce krajiny, ktoré sa zaujímajú o otázku spoločného záujmu na účely výmeny poznatkov, skúseností a vnútroštátnych prístupov k tejto konkrétnej otázke. Tieto činnosti sa môžu organizovať v jednej z prijímajúcich krajín podľa tohto rozhodnutia, v členskom štáte alebo online.

7.2. Činnosti pre kandidátske krajiny EÚ

7.2.1. Odborná príprava školiteľov

Projekt bude mať formu najviac dvoch kurzov odbornej prípravy školiteľov, ktoré poskytnú dodatočnú podporu pri budovaní vlastných vnútroštátnych kapacít na základe ďalšieho vykonávania prístupu BAFA v oblasti odbornej prípravy školiteľov. Zručnosti získané v rámci tohto kurzu odbornej prípravy budú okrem iného zahŕňať didaktiku, prenos poznatkov a osobitnú odbornú prípravu v oblasti budovania inštitucionálnej pamäte. Pri vykonávaní činností opísaných v tomto rozhodnutí by sa vyškolení školitelia mali ďalej podnecovať a nabádať, aby sa zúčastňovali na činnostiach ako multiplikátori alebo poskytovatelia znalostí a odborných poznatkov na vnútroštátnej, regionálnej, medziregionálnej a medzinárodnej úrovni. Takto získajú prijímajúce krajiny aj podporu zameranú na to, aby upustili od individuálnej pomoci a stali sa autonómnejšími vo svojom vykonávaní strategických kontrol obchodu na vnútroštátnej a regionálnej úrovni. Účasť na jednom alebo oboch kurzoch sa môže vo vhodných prípadoch ponúknuť podľa potreby aj ďalším prijímajúcim krajinám projektu, ktoré nie sú uvedené v bode 6.1.

7.2.2. Partnerské návštevy

V rámci projektu sa podporí organizovanie partnerských návštev, do ktorých sa zapoja aspoň dve prijímajúce krajiny, ktoré sú buď kandidátskymi krajinami EÚ, alebo absolvovali aspoň jeden kurz odbornej prípravy školiteľov. Tieto činnosti by mali byť navrhnuté tak, aby účastníkom umožnili využívať zručnosti získané počas kurzov odbornej prípravy školiteľov a aby im poskytli príležitosť podeliť sa o skúsenosti a pokrok svojich krajín, pokiaľ ide o budovanie kapacít v oblasti kontroly vývozu zbraní, a to tak medzi sebou, ako aj s ostatnými partnerskými krajinami. Obsah návštevy určia hostiteľské partnerské krajiny, pričom vykonávacia agentúra poskytne spätnú väzbu a predovšetkým logistickú podporu.

7.2.3. Opatrenia na budovanie inštitucionálnych kapacít

V rámci projektu sa prijímajúce krajiny, ktoré absolvovali aspoň jeden kurz odbornej prípravy školiteľov, podporia aj pri samostatnom organizovaní a vykonávaní vnútroštátnych činností odbornej prípravy a osvetových činností. Môže to okrem iného zahŕňať dosah na priemysel alebo akademickú obec a odbornú prípravu úradníkov zodpovedných za udeľovanie licencií alebo colných úradníkov. Obsah odbornej prípravy a činností určia samotné prijímajúce krajiny, pričom vykonávacia agentúra poskytne mentorské prvky a vo vhodných prípadoch dodatočné odborné znalosti, ako sa uvádza v bode 7.1.1.

7.2.4. Vnútroštátne a mnohostranné činnosti

Projekt bude zahŕňať vnútroštátne a mnohostranné činnosti vo forme a s odbornými znalosťami, ako sa uvádza v bode 7.1.1., ale v tomto prípade bude osobitne zameraný najmä na podporu užšieho zosúladenia s *acquis* EÚ v oblasti kontroly vývozu zbraní pre kandidátske krajiny EÚ.

7.2.5. Spoločné konferencie

V rámci tohto projektu sa podporia spoločné konferencie pre všetky kandidátske krajiny EÚ. Tieto konferencie poskytnú fórum pre pokročilé diskusie, výmenu informácií a príležitosti na odbornú prípravu. Svoje odborné znalosti poskytnú experti zo štátnej správy členských štátov (vrátane bývalých úradníkov), zástupcovia krajín, ktoré sa pripojili k spoločnej pozícii 2008/944/SZBP, ako aj zástupcovia súkromného sektora.

Ak sa to bude považovať za vhodné, môžu sa prizvať aj ďalšie prijímajúce krajiny projektu, ktoré nie sú uvedené v bode 6.1.

7.3. Činnosti pre všetky partnerské krajiny

7.3.1 Regionálne semináre

Projekt bude pozostávať z dvojdňových regionálnych/medziregionálnych seminárov, ktoré poskytnú teoretickú a praktickú odbornú prípravu, ako aj možnosť viesť dialóg a vymieňať si informácie okrem iného s cieľom konsolidovať regionálne prístupy v príslušných oblastiach kontroly vývozu konvenčných zbraní.

Medzi účastníkmi seminárov budú vládni úradníci z príslušných prijímajúcich krajín. Vo vhodných prípadoch možno okrem iného pozvať aj zástupcov národných parlamentov, priemyslu a občianskej spoločnosti. Odborné znalosti v oblasti odbornej prípravy poskytnú experti, ako sa uvádza v bode 7.1.1.

Semináre sa môžu konať v prijímajúcej krajine alebo v inej krajine a podľa vhodnosti sa môžu organizovať buď ako podujatia s osobnou účasťou, online alebo hybridné podujatia (umožňujú zároveň osobnú aj online účasť).

7.3.2 Záverečné hodnotiace podujatie

S cieľom vyhodnotiť a preskúmať vplyv činností podľa tohto rozhodnutia sa uskutoční záverečné hodnotiace podujatie, ktoré bude mať buď online, alebo hybridný formát. Na záverečnom hodnotiacom podujatí sa zúčastnia všetky prijímajúce krajiny. Ak to bude možné, podujatie sa uskutoční súbežne so zasadnutím pracovnej skupiny COARM v Bruseli, aby sa umožnila široká osobná účasť zástupcov z členských štátov.

8. Výsledky projektu a ukazovatele vykonávania

Pri posudzovaní výsledkov projektu sa zohľadnia tieto skutočnosti:

8.1. Individuálne posúdenie prijímajúcich krajín

Od februára 2026 bude BAFA každoročne poskytovať Európskej službe pre vonkajšiu činnosť a Komisii za každú prijímajúcu krajinu aktualizované správy o pokroku vo vykonávaní. V týchto správach sa zrekapitulujú činnosti, ktoré sa uskutočnili v jednotlivých prijímajúcich krajinách počas vykonávania tohto rozhodnutia, a zhodnotia a opíšu sa kapacity prijímajúcej krajiny v oblasti kontroly transferu zbraní na základe informácií, ktoré má BAFA k dispozícii, vo vhodných prípadoch vrátane informácií uvedených v oddiele 8.2.

8.2. Posúdenie vplyvu a informácie, ktoré sa majú zahrnúť do správ

Po vykonaní akcie, a to najneskôr do šiestich mesiacov po strate účinnosti tohto rozhodnutia, by sa mal posúdiť vplyv jej činností stanovených v tomto rozhodnutí na prijímajúce krajiny. Toto posúdenie vplyvu uskutoční BAFA v spolupráci s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť, vo vhodných prípadoch aj s delegáciami Únie v prijímajúcich krajinách, ako aj s inými relevantnými zainteresovanými stranami.

Na tento účel by sa do správ uvedených v bode 8.1. mali, okrem iného aj s cieľom posúdiť pokrok, zahrnúť tieto informácie:

— existencia a fungovanie systému kontroly vývozu a právnych predpisov na kontrolu vývozu technológií a materiálu uvedených na Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ,

— schopnosť individuálne posudzovať žiadosti o vývozné licencie na základe kritérií stanovených v spoločnej pozícii 2008/944/SZBP,

— rozsah kontroly (vrátane vývozu, sprostredkovateľských činností, tranzitu a prekládky, nehmotných transferov softvéru a technológií),

— výmena informácií (o vývozných licenciách a zamietnutiach) s inými krajinami,

— kontrola osvedčenia o konečnom mieste určenia/koncovom používateľovi pri posudzovaní žiadostí,

— uverejnenie výročnej správy o vývoze vojenských technológií a materiálu a ďalších správ – (napr. register OSN, výročné správy podľa ATT, Wassenaarske usporiadanie, OBSE a správy národným parlamentom),

— informácie o jednotlivých prípadoch presadzovania práva, ak sú k dispozícii,

— či má prijímajúca krajina v úmysle pripojiť sa alebo sa už oficiálne pripojila k spoločnej pozícii 2008/944/SZBP.

9. Zviditeľnenie Únie

BAFA prijme všetky primerané opatrenia na propagáciu skutočnosti, že túto akciu financuje Únia. Takéto opatrenia sa vykonávajú v súlade s manuálom pre komunikáciu a zviditeľnenie vonkajších činností Únie, ktorý uverejnila Európska komisia. BAFA teda zabezpečí viditeľnosť príspevku Únie prostredníctvom vhodného označovania a publicity, pričom sa vyzdvihne úloha Únie a zvýši sa povedomie o dôvodoch prijatia tohto rozhodnutia, ako aj o jeho podpore zo strany Únie a výsledkoch uvedenej podpory. V materiáloch vytvorených v rámci projektu sa bude viditeľne zobrazovať vlajka Únie v súlade s príslušnými usmerneniami Únie, ako aj logo „EU P2P export control programme“. Delegácie Únie by sa mali zapájať do podujatí v tretích krajinách, aby posilňovali nadväzujúcu činnosť a zviditeľňovanie v politickej oblasti.

Vzhľadom na to, že plánované činnosti sú z hľadiska rozsahu a povahy veľmi rozmanité, môžu sa v závislosti od dostupnosti a vhodnosti využiť rôzne propagačné nástroje vrátane tradičných médií, webových sídel, sociálnych médií, informačných a propagačných materiálov (podľa vhodnosti vrátane grafických znázornení informácií, letákov, bulletinov, tlačových správ a ďalších materiálov). Publikácie a verejné podujatia obstarané v rámci projektu budú zodpovedajúcim spôsobom označené.

10. Trvanie

Celková odhadovaná dĺžka trvania projektu je 36 mesiacov.